

МИЛЛЕТТИҢ БИРЛИГИ, МӘҢГИЛИГИНИҢ АЙНАСЫ

21-октябрь – Өзбек тили байрамы күни

Миллеттиң бирлиги, барлығының белгилеринен бири ана тилиниң мәңгилиги болып есапланады. Усы жылы мәмлекетимизде үлкен салтанат, өзгеше көтериңкилик пенен биринши мәрте белгиленип атырған Өзбек тили байрамы илажларында бул белгилер және бир мәрте өз көринисин таппақта.

...Пайтахтымыздың Әлийшер Наўайы атындағы Миллий бағы. Және де көркем, пайызлы хәм саўлатлы көринистеги, жаңаланған Әдебиятшылар қыябаны. Оны жеделлик пенен өзгерип атырған Өзбекстанымызға теңеў мүмкин. 21-октябрь күни ерте таңнан-ақ бул жерге ўатанласларымыз келе баслады. Үлкен мониторда миллий әдебиятымыздың раўажланыўына үлес қосқан дөретиўшилер, шайыр хәм жазыўшылар, әдебияттаныўшы илимпазлардың жумысы, турмысы, дөретиўшилик жолы ҳаққында сөзлеп бериўши көринислер көрсетип берилмекте. Жаңлап атырған миллий классикалық қосықлар тилимиздиң гөззаллығын ырғақлар арқалы көрсетип атырғандай. Әдебий гүрриңлер, дөретиўшилик сәўбетлер, мушайра хәўижге минген. Алтын гүз мәўсиминде бул гөззал орай да түрли реңлерде және де гөззал көриниске кирген... Наўайы бабамыз, сөз өнериниң раўажланыўына үлкен қосқан басқа да дөретиўшилердиң саўлатлы естеликлери. Ана тилимизге болған әмелий итибардан олардың да руўхы шад болып атырған болса, тәәжип емес.

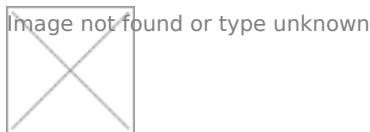
21-октябрь – Өзбек тили байрамы мүнәсибети менен бул жерге ерте таңнан-ақ түрли министрликлер хәм уйымлар, дөретиўшилик хәм жәмийетлик шөлкемлердиң ўәкиллери, дөретиўши зыялылар, мәнәўийят пидайылары, оқытыўшылар, студент-жаслар топланды. Илаж қатнасыўшылары Әлийшер Наўайы естелигине гүллер қойды.

Image not found or type unknown

Мамлекетимиз басшысы Шавкат Мирзиёевтиң Өзбекстан халқына байрам қутлықлаўын Өзбекстан Республикасы Президентиниң кеңесгөйи Хайриддин Султонов оқып еситтирди.

Қутлықлаўда атап өтилгениндей, ҳәр бир мамлекеттиң раўажланыўында миллет ҳәм халық қәдириятларының тымсалы болған ана тили, оның мамлекетлик тили сыпатындағы абырайы ҳәм статусы беккем орын алады. Миллий тиклениўден миллий жоқарылаўға қәдем таслап атырған мамлекетимизде өзбек тилиниң мамлекетлик тил сыпатындағы статусы ҳәм абырайын арттырыў бағдарында соңғы жылларда нәтийжели жумыслар әмелге асырылды. Атап айтқанда, Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2019-жыл 21-октябрьдеги «Өзбек тилиниң мамлекетлик тил сыпатындағы абырайы ҳәм статусын түп-тийкарынан артырыў илажлары ҳаққында»ғы пәрманы руўхый-ағартыўшылық турмысымызда үлкен тарийхий ўақыя болды. Онда ана тилимизди қәстерлеп-сақлаў ҳәм буннан былай да раўажландырыў менен байланыслы әҳмийетли ўазыйпалар белгилеп берилди.

Өзбекстан Республикасының 21-октябрьди Өзбек тили байрамы күни етип белгилеў ҳаққындағы нызамы қабыл етилди. Бул ҳужжет ана тилимизге бағышланған байрамды тек бизиң мамлекетте емес, ал дүньяның түрли мамлекетлеринде кеңнен белгилеўге әўмийетли түртки бергенлиги дыққатқа ылайық болып есапланады.

Салтанатлы илажда Өзбекстан Республикасы Олий Мажлиси Нызамшылық палатасы Спикериниң биринши орынбасары, академик Акмал Саидов бундай умытылмас күнлерге жетип келиў аңсат болмағанлығы, ол өзинде мыңлаған ўатанласымыздың әрманлары жатырғаны, өзбек тилиниң мамлекетлик тил сыпатындағы статусының ҳуқықый тийкарлары, ана тилимиздиң халықаралық көлемдеги абырайы ҳәм статусын арттырыў шеңберинде ҳәр тәреплеме атап өтті.

Өзбекстан Республикасы Илимлер академиясы вице-президенти Баҳром Абдулҳалимов, Илимлер академиясының Өзбек тили, әдебияты ҳәм фольклоры

институтының директоры, филология илимлари докторы, профессор Низомидин Маҳмудов мамлекетимизде ана тилимиздиң абырайы хэм статусын буннан былай да жоқарылатыў бағдарындағы ийгиликли басламалар илим, манаўият хэм ағартыўшыларға және де үлкен жуўапкершилик жүклеп атырғанын атап өтти. Елимиздиң илимпазлары тәрәпинен «Өзбек тилиниң түсиндирме сөзлиги» жаратылды. Ана тилимиздиң тарийхий, илимий тийкарларын жетик үйрениў, сөзликлер жаратыў бойынша изертлеўлер жедел алып барылмақта.

Бүгин мамлекетимиздеги ағартыўшылық жаңаланыў процесслери - Үшинши Ренессанс дәуирине қәдем таслаў басқышында өзбек тилиниң орны хэм әҳмийети оғада үлкен болып есапланады. Хәзирги ўақытта тараўға қаратылып атырған шексиз итибар Наўайы қәдирлеген, қәстерлеп-сақлаған тилге болған хұрметтиң әмелдеги жарқын үлгиси болып есапланады. Сәне алдында мамлекетимиз басшысының «Уллы шайыр хэм ойшыл Әлийшер Наўайы туўылған күниниң 580 жыллығын кеңнен белгилеў ҳаққында»ғы қарары және «Мамлекетимизде өзбек тилин және де раўажландырыў хэм тил сиясатын жетилистириў илажлары ҳақында»ғы пәрманы қабыл етилгени ана тилимиздиң раўажланыў жолындағы ийгиликли басламалардың әмелге асыўы бағдарындағы әҳмийетли қәдем болып есапланады.

Енди ана тилимиз дүньяның көплеген илимий орайлары, университетлеринде жедел үйренилмекте. илажда өзбек тилине қызығатуғын бир топар сырт ел изертлеўшилериниң ана тилимизде жаңлаған видео қутлықлаўлар хэм пикирлери қатнасыўшыларға онлайн тәризинде усынылды.

- Өзбек тилине меҳрим оғада жоқары, - деди америкалы белгили аўдармашы хэм изертлейши, «Дослық» ордениниң ийеси Марк Эдвард Риз. - Абдулла Қадирийдың «Өткен күнлер» романын англис тилине аўдардым. Өзбекстан мениң өмириме үлкен тәсир көрсеткен дияр. 1994-жылдан баслап өзбек тилин үйренип атырман. Өткен дәўирдиң ишинде Өзбекстан, оның халқының санасы өзгерди. Жаңа жәмийет қурылмақта. Бир ўақытлары досларым маған басқа тиллерди үйрениўди мәсләхәт берген еди. Бирақ мен өзбек тилин пұқта ийелеўге шын жүрегимнен хәрекет еттим. Енди «Меҳрабтан шыққан шаян» шығармасын аўдарыў нийетндемен. Барлық өзбекстанлыларды Өзбек тили байрамы менен қызғын қутлықлайман.

Image not found or type unknown

- Өмиримдеги ең гөззал мәўритлер Өзбекстан менен байланыслы, - деди Кубла Кореяның Ханкук шет тиллер университетиниң профессоры Ли Жи Ин. - Ташкент мәмлекетлик шығыстаныў университетинде оқығанман. Бул гөззал тилди усы жерде үйрендим. Соңғы жылларда мәмлекетлеримиз арасындағы дослық қатнасықлар барған сайын беккемленип бармақта. Бизде өзбек тилин үйрениўге байланыслы қолланба басып шығарылды. Өзбек тилин үйрениў бойынша имтиханларды басқышпа-басқыш өткерийў режемизде бар. Бул кореялылардың Өзбекстанға болған хұрметиниң әмелий үлгиси болып есапланады. Өзбекстан жасларына қарай усыны айтпақшыман, сизлердиң тилиңизде Наўайы, Бабур, Надира сөйлеген. Бул әўладлар ушын үлкен бахт хэм хұрмет болып есапланады. Перзентлериңиз, олардың перзентлери ушын бул гөззал тилди қәстерлеп-сақлаўыңызды қәлер едим.

Сондай-ақ, Хиндстандағы Жамия Миллий Исломия университетиниң өзбек тили оқытыўшысы, профессор Шаҳид Таслим, Токио шет тиллер университетиниң студенти, Ташкент мәмлекетлик шығыстаныў университетинде өзбек тилин үйренген япониялы Рио Наитоның ана тилимизди сақлаў, оны сырт елде кеңнен үйрениў хэм үгит-нәсиятлаўға байланыслы қызғын пикирлери илаж қатнасыўшыларында үлкен қызығыўшылық оятты.

Илажда таэквон- до бойынша Азия хэм жәхән чемпионы, ўатанласымыз Дмитрий Шокин өзбек тилине хұрмет, өзиниң спорттағы жетискенликлери, келешектеги

жеңислери хаққында атап өтті.

- Мен Өзбекстанда туылып өстим, усы диярда өстим, - деди Д.Шокин. - Өзбек тилинде сөйлесиў мен ушын оғада қызықлы хәм жағымлы. Балалықтан досларым, классласларым менен усы тилде сөйлесип өстим. Өзбек тилиниң дүнья көлеминде кең қулаш жайыўында биз спортшылардың да үлеси барлығынан мақтанаман. Бундай хұрметли ўазыйпаға өз үлесимди қосып атырғанымнан оғада қанаатланаман. Халықаралық жарысларды жеңиске жеткенимде Өзбекстан байрағы мақтанышлы желбирейди, мәмлекетимиздиң гимни жаңлайды. Демек, өзбек тили мыңлаған сырт еллилердиң қулағы астында жаңлайды. Өзбек тилиниң раўажланыўына қосып атырған үлкен үлеси ушын Прездентимизге шын жүректен миннетдаршылық билдиремен.

Илажда Өзбекстан Жазыўшылар аўқамының баслығы, халық шайыры Сирожиддин Саййид өзиниң ана тилимизди улығлаўшы жаңа қосығын оқып берди.

Республикалық Руўхый хәм ағартыўшылық орайының баслығы Минхожиддин Хожиматов өзбек тилин раўажландырыў хәм кеңнен үгит нәсиятлаўға мүнәсип үлес қосып атырған бир топар тил билими бойынша илимпазларға хәм дәретиўши зыялыларға «Маънавият фидойиси» көкирек белгисин тапсырды.

Салтанатлы илажда Өзбекстан Республикасы Президентиниң кеңесгөйи Абдужаббор Абдуваҳитов, Өзбекстан Республикасы Бас министриниң орынбасары Беҳзод Мусаев қатнасты.

Әдебиятшылар қыябанында әдебий-ағартыўшылық илажлар күни бойы даўам етти. Ана тили байрамына бағышланған бул сыяқлы ағартыўшылық илажлар мәмлекетимиздиң барлық мүйишлеринде көтеринки руўхта болып өтпекте.

Назокат УСМОНОВА,

ӨзАның хабаршысы